

VUOSIRAPORTTI 2024_20.3.2025

1. Toiminnasta ja strategian tilanteesta

1.1. Yhteenveto toiminnasta ja strategian tilanteesta

1.1 Yhteenveto toiminnasta ja strategian tilanteesta Loisto-strategiasta rahoitettuja hankkeita on saatettu loppuun vuoden 2024 aikana vielä muutamia. Uudet rahoitetut hankkeet toteuttavat Luotsi-strategiaa ja vuoden 2024 teemaa ”Mahdollisuuksia matkailusta” on nostettu esiin neuvonnassa ja aktivoinnissa tuloksettaasti. Se on strategian painopisteistä toteutunut hallituksen päätösmääriä tarkastellessa etupainotteisesti. Muut painopisteet Älykkäästi yhdessä, Elinvoimaa elinkeinoista ja Virkistävää vapaa-aikaa ovat toteutuneet hyvin suunnitelman mukaisesti myös. Hyviä hankkeita vanhalta ohjelmakaudelta on nostettu esiin viestinnässä uusien hankkeiden aktivoimiseksi. Hyvistä käytännöistä on tiedotettu kaikissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Vuonna 2024 resurssit kohdennettiin hankehakijoiden neuvontaan sekä hankkeiden hakemisessa, toteuttamisessa että maksuhakemusten teossa. Kiinnostus kansainvälisiä hankkeita kohtaan on ollut vilkasta ja vuoden aikana on aktiivisesti etsitty kumppaneita ja valmisteltu hankkeita. Teemoina vapaaehtoistyön tukeminen, uusien joulutapahtumien synnyttäminen kylille ja joulun perinteiden esille nostaminen, oppaiden toiminnan uudistaminen ja kulttuurimatkailu sekä varautuminen ja kansalaisten resilienssi maaseutualueilla. Oma Ympäristöneuvontahanke aloitettiin syksyllä, koska tarve siihen nousi toimijoilta vahvasti esille.

2. Strategian toteuttaminen

2.1. Strategian toteumatilanne ja rahoitetut hankkeet

Strategian painopisteiden toteumaa seurataan euromääräisesti sekä vuosittain että kumulatiivisesti. Koska vuonna 2023 rahoitettiin vain muutama hanke, ei sitä kannata erikseen tarkastella vaan 2023–2024 toteumaa. Aluksi yleishyödyllisiä hankkeita oli melko vähän, mutta loppuvuonna tilanne tasaantui ja kokonaisuudessaan painopisteet toteutuivat lähes suunnitelman mukaisesti. Yritystukia on kappalemääräisesti myönnetty runsaasti, mutta euromääräisesti lähes suunnitelman mukaisesti, koska tuet ovat enimmäkseen olleet pieniä vakioituja kertakorvaustukia. Sekä Elinvoimaa elinkeinoista että Mahdollisuuksia matkailusta painopisteet sisältävät yritystukihankkeita. Älykkäästi yhdessä painopiste on vielä vähän alitoteutunut koska Älykäs Kylä -hankkeista on vasta myönnetty valmistelurahahankkeita, joilla varsinaisia strategiahankkeita käynnistellään.

Hallituksen myönteinen päätös		2023-2024			
TUET PAINOPISTEITTÄIN	KPL	Julkinen tuki Leader	Toteutunut %	Strategian tavoite %	
1	Älykkäästi yhdessä	21	313 597,76	22,09	30
2	Elinvoimaa elinkeinoista	62	476 972,62	33,60	30
3	Mahdollisuuksia matkailusta	9	137 824,82	9,71	10
4	Virkistävää vapaa-aikaa	19	491 372,66	34,61	30
		111	1 419 767,86	100,00	100,00

Ravakka

Euroopan unionin
osarahoittama

Hallitus on suorittanut katselmuksen strategian toteutumisesta 8.5.2024 ja 6.1.2025. Alkuvuonna 2025 painopistejakauma tasoittui siten, että ollaan aivan suunnitelman mukaisessa tilanteessa.

Kestävästi ja vastuullisesti! – teemaa toteutumista arvioidaan kaikkien hankkeiden osalta ja hakijoita kehoitetaan miettimään miten läpileikkaavaa teemaa voisi paremmin toteuttaa heidän hankkeessaan. Usein löytyykin pienin muutoksin parempia ratkaisuja. Monet hankkeet ovat kuitenkin pieniä ja sellaisia, joissa ei valinnoilla ole kovinkaan suurta merkitystä kestäväyyden ja vastuullisuuden kannalta.

Yhteistyön voimin! - teema rohkaisee hankehakijoita yhteistyöhön muiden kanssa. Teemalla tavoitellaan lisää yhteistyötä erilaisten rajojen, kuten toimiala-, kylä-, kunta-, maakunta- ja valtiollisten rajojen yli.

Useat hankkeet tehdään jo yhteistyössä muiden tahojen kanssa ja neuvonnan ansiosta myös useita uusia yhteistyökuvioita on syntynyt hankkeiden myötä. Elinkeinojen kehittämishankkeissa on syntynyt merkityksellisiä uusia yhteistyötahoja. Alueidenvälisen hankkeiden hankaluus sen sijaan on vaikeuttanut yhteistyötä maakuntatasolla.

Digitalisaatio haltuun! -teema vahvistaa digitalisaation ja älykkäiden ratkaisujen käyttöönottoa. Luotsin avulla digitalisaation hyödyntämistä niin arjessa kuin yritystoiminnassakin vahvistetaan ja samalla lisätään osaamista tähän liittyen. Digitalisaatioteemaan on myös kiinnitetty huomiota neuvonnassa ja esim. Mobiilitietoverkko selvittää alueen tilannetta ja parantaa jatkossa sen kehittämistä. Älykäs kylä -hankkeita on aloitettu ja valmisteilla.

Vastaavasti on noussut esille vahva tarve varmistaa tiedonkulku mahdollisissa kriisitilanteissa, jos verkot eivät toimi ja on sähkökatkoja.

Hallituksen myönteinen päätös 2023-2024					
	TUET PAINOPISTEITTÄIN	KPL	Julkinen tuki Leader	Toteutunut %	Strategian tavoite %
1	Älykkäästi yhdessä	21	313 597,76	22,09	30
2	Elinvoimaa elinkeinoista	62	476 972,62	33,60	30
3	Mahdollisuuksia matkailusta	9	137 824,82	9,71	10
4	Virkistävää vapaa-aikaa	19	491 372,66	34,61	30
		111	1 419 767,86	100,00	100,00

ELY:n myönteinen päätös 2023					
	TUET PAINOPISTEITT ÄIN KUMULATIIVIN EN	KPL	Julkinen tuki Leader	Toteutunut %	Strategian tavoite %
1	Älykkäästi yhdes	0	0,00	0,00	30
2	Elinvoimaa elink	1	2 997,00	38,53	30
3	Mahdollisuuksia	2	4 781,25	61,47	10
4	Virkistävää vapa	0	0,00	0,00	30
		3	7 778,25	100,00	100,00
ELY:n myönteinen päätös 2024					
	TUET PAINOPISTEITT ÄIN KUMULATIIVIN EN	KPL	Julkinen tuki Leader	Toteutunut %	Strategian tavoite %
1	Älykkäästi yhdes	21	313 597,76	26,65	30
2	Elinvoimaa elink	53	434 353,33	36,92	30
3	Mahdollisuuksia	5	96 535,80	8,20	10
4	Virkistävää vapa	16	332 097,66	28,23	30
		95	1 176 584,54	100,00	100,00

Saapuneet hakemukset on ohjelmakauden alusta asti jakautuneet noin 60/40 jaolla yritystukiin ja yleishyödyllisiin hankkeisiin. Pienet kehittämishankkeet ja valmistelutuet sekä aloittavan yrityksen käynnistystuet ovat herättäneet paljon kiinnostusta yrityksissä, ja niitä on kappalemääräisesti saapunut eniten. Yrityksen investointitukia on vuoden 2024 loppuun käsitelty hallituksessa 19 kpl, uusiutuvan energian investointeja 4 kpl, omistajanvaihdostukia 3 kpl ja maatalouden kokeilutukia 2 kpl. Yrityksen kehittämistukia ja kehittämistoimenpiteen valmistelutukia on ollut yhteensä 33 kpl.

Yleishyödyllisistä hankkeista investointihankkeita on ollut 13 kpl, kehittämishankkeita 12 kpl, valmistelurahoja yritysryhmiin tai Älykäs kylä -hankeisiin yhteensä 7 kpl ja pienhankkeita 15 kpl.

ELY:n päätöksiä ei vuonna 2023 ehditty saamaan kuin neljään yritystukihankkeeseen, Yleishyödyllisten hankkeiden päätöksenteko alkoi keväällä 2024, ja vuoden aikana päätöksiä tehtiin yhteensä 95 kpl.

Hallitus ei puoltanut seitsemän hankkeen rahoittamista. Hallituksen puoltamista hankkeista ELY-keskus on tehnyt hylkäävän päätöksen neljään hankkeeseen. Kahta hankkeista hallitus on puoltanut, mutta hakija peruuttanut hakemuksen. Seitsemän hanketta on hakija peruuttanut ennen hallituksen käsittelyä.

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

2.2. Esimerkkejä hyvistä hankkeista

207860 Männäisten tori ry., Matka Juurille Vakka-Suomi

Matka juurille Vakka-Suomi oli Männäisten tori ry:n matkailuun liittyvä kehittämis- ja verkostoitumishanke. Hankkeessa luotiin juurimatkailuun perustuva toimijaverkosto sekä yhteinen brändiaihiio ja konsepti Vakka-Suomeen. Yhdessä erilaisten toimijoiden kanssa listattiin Vakka-Suomen erityispiirteitä, vetovoimatekijöitä ja juurimatkailijoita kiinnostavia sisältöjä sekä hahmoteltiin juurimatkailun tulevaisuutta.

Hankkeessa kootussa brändiaihiiossa ja konseptisuunnitelmassa on paljon helposti toteutettavia käytännön toimia ja ratkaisuja haasteisiin, jotka toteuttamalla juurimatkailua voitaisiin kehittää alueella heti hankkeen jälkeen. Ne toimivat lähtöpisteenä, jos syntyy seuraava hanke, jossa luodaan esimerkiksi juurimatkailua kokoava verkkosivusto tai esite. Loppujulkaisua ”Juurihoitoa! – Juurimatkailun puolesta Vakka-Suomessa” toimitettiin kaikille Suomen Leader-ryhmille, Suomen kylille, Siirtolaisuusinstituutille ja jätettiin jaettavaksi alueen tapahtumissa. Sen avulla muuallakin voidaan tarttua juurimatkailun kehittämiseen ja pitää asiaa esillä hankkeen päätyttyäkin Vakka-Suomessa.

309205 Pyhämaan matkailuyhdistys ry. Pyhämaan Älykäs kylä -hanke

Hankkeessa tehdään yhdessä pyhämaalaisten kanssa Pyhämaan asuttavuusanalyysi ja kokeillaan älykkäitä ratkaisuja alueen kestävä kehityksen sekä elin-, pito- ja vetovoiman tukemiseksi. Menetelmänä on Åbo Akademin Asuttavuusanalyysityökalu. Analyysin ja kokeilujen tuloksena syntyy Pyhämaan Älykäs kylä -strategia, jonka pohjalta Pyhämaan yhdistykset ja asukkaat voivat panostaa yhdessä Uudenkaupungin kaupungin kanssa havaittuihin kehityskohteisiin ja korostaa alueen vahvuuksia. Vaikutuksena on alueen lumovoiman ja asukasmäärän kestävä kasvu sekä vahvempi omaleimainen kulttuuri-identiteetti. Hanke vahvistaa alueen yhteisöllisyyttä, uskoa tulevaan sekä antaa konkreettisia vaihtoehtoja tulevaan tekemiseen.

Hankkeen toteuttajana on Pyhämaan matkailuyhdistys yhdessä Pyhämaan Nuorisoseura Kajastus ry:n, Pyhämaan kotiseutuyhdistys ry:n, urheiluseura Pyhämaan Pyry ry:n ja Pyhämaan metsästysseura Sisu ry:n kanssa. Hanke pohjaa valmistelurahan sekä jo aiemmin tehdyn alueen kehittämisen tuloksiin. Kohderyhmänä ovat Pyhämaan asukkaat ja kesäasukkaat, erityisesti pyritään Ravakan Luotsi-strategian mukaisesti kuulemaan lapsia, nuoria ja uusasukkaita. Toiminta-alueena on Pyhämaan alue ja hanke toteutetaan kahden vuoden aikana vuoden 2026 loppuun mennessä.

298185 Tarvaistenseudun kylät, Kyläkoulutalo

Hankkeessa kunnostetaan entisen Tarvaisten kyläkoulun ”kivikoulu” kyläkoulutaloksi. Tavoitteena on hankkeen aikana vaihtaa lämmitysjärjestelmä öljylämmityksestä ekologisempaan vesi-ilmalämpöpumppuun. Lisäksi kunnostetaan ja ajanmukaistetaan keittiö ja rakennuksen muut tilat sekä pihapiiri ja ranta. Hankkeen aikana ja päätyttyä kyläläisillä on paikka kokoontumiselle, harrastuksille, perhe- ja ystäväpiirin juhliin ja esimerkiksi Akseli-pyöräreitistön käyttäjillä on

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

mahdollisuus viettää taukoa kyläkoulutalolla. Hankkeesta lisätietoja saa kyläyhdistyksen hallituksen jäseniltä ja Tarvaisten seudun kylät ry- facebookista. Hankkeelle tullaan luomaan myös oma Youtube-kanava nuorten tavoittamiseksi.

298381 Ukipolis Oy, Saunakulttuurihanke

Sauna on tärkeä osa Suomalaista identiteettiämme ja nykyisessä nosteessa potentiaalinen vetovoimatekijä sekä paikallisille että matkailijoille. Hanke kehittää matkailua sekä alueen yleistä elinvoimaa ja hyvinvointia. Hankkeesta tulevat hyötymään niin yritykset kuin yleisiä saunoja luotsaavat yhdistykset/ yksityiset (Air bnb tyyppinen lyhyt vuokra. tms.) Hanke lisää tietoisuutta saunakulttuurin merkityksestä sekä paikallisille asukkaille että vierailijoille se palvelee hyvin kaiken ikäisiä alueen asukkaita ja matkailijoita sekä luo kysyntää myös alueen muihin palveluihin

Hanke on jo ensimmäisen puolen vuoden aikana aktivoinut useita yrityksiä kehittämään liiketoimintaa saunakulttuuriteeman ympärille ja sekä käynnistys- että investointihakemuksia on jo Ravakan hallituksessa puollettu rahoitettavaksi.

298297 Maaseudun kehittämissyhistys Ravakka ry., Neuvontaa ja tukea vesistöjen ja ranta-alueiden kunnostukseen

Hanke tarjoaa neuvontaa ja tukea alueen toimijoille vesistöjen ja ranta-alueiden kunnostukseen liittyen. Tavoitteena on aktivoida ja tukea paikallisia toimijoita vesistöjen ja ranta-alueiden kunnostuksessa sekä tehostaa haja-asutuksen jätevesien käsittelyä neuvonnan avulla. Tuloksena syntyy uusia kunnostushankkeita ja -toimenpiteitä sekä parantunut jätevesien käsittelyn taso. Ympäristön tila ja virkistysmahdollisuudet paranevat.

ELY-keskuksilla on varattu erillismäärärahoja ympäristö- ja ilmastohankkeisiin, ja paikallisilla toimijoilla on kiinnostusta ryhtyä toimiin, mutta hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen tarvitaan neuvontaa ja tukea. Hankkeen kohderyhmänä ovat haja-asutusalueiden asukkaat, paikalliset yhdistykset, vesialueen omistajat ja muut vesistökuunnostuksesta kiinnostuneet tahot.

2.3. Muu toiminta

Hallinnoimme Lännen Kalaleader-ryhmää, joka saa rahoituksensa alueen kunnilta ja EMKVR:stä. Kalatalousryhmällä on oma jaosto, joka päättää rahoitettavista kohteista. Lännen Kalaleaderin alue ulottuu Merikarvalta Uuteenkaupunkiin ja kattaa myös Satakunnan järvet ja muut vesistöt. Älykäs Ketterä Sininen -strategia on toteutunut hyvin. Toiminnanjohtajan työpanoksesta 10 % kohdistuu Kalaleaderin hallinnointiin.

2.3.2. Kuvaus Leader-ryhmän omista hankkeista ja alueiden välisestä toiminnasta

Alueelta nousseen tarpeen vuoksi haimme omasta kehiksestä Ympäristöneuvonta -hankkeen. Hankkeen tavoitteena on aktivoida ja neuvoa yhdistyksiä ympäristöasioissa, sekä auttaa yhdistyksiä hakemaan rahoitusta ympäristöhankkeisiin monipuolisesti eri rahoituslähteistä. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat yhdistykset, mutta ympäristöneuvontaa annetaan mahdollisuuksien mukaan laajemminkin. Hankkeessa

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

neuvottiin yhdistyksiä mm. lapsille suunnatun luontopolun hakemuksessa sekä useammassa kosteikkohankkeessa ja rantojen kunnostuksissa. Kaikissa näissä tarkoituksena on hakea rahoitusta muusta kuin Leader-kehuksesta.

Viime kaudella rahoitettu Yhteisökompassi -hanke on ollut käynnissä vielä vuoden 2024 loppuun asti. Hankkeessa on tarjottu yhdistyksille neuvoja ja tukea yhdistystoiminnan aktivointiin ja hallinnon helpottamiseen, mm. koulutuksilla. Maaseudun Sivustysliiton vetämiin Taitava yhdistystoimija -työpajoihin osallistui kymmenkunta yhdistysaktiivia. Hankkeessa järjestettiin opintomatka Etelä-Pohjanmaalle teemalla kylien ja yhdistysten aktiivinen toiminta, turvallisuus kylissä, kulttuurikohteet ja erilaiset kylätalot. Koulutukseen tekoälyn tarjoamista mahdollisuuksista hallinnon ja viestinnän helpottamiseksi osallistui 12 hlöä.

Alueiden välinen toiminta on jatkunut vilkkaana. Koska toimimme kahdella ELY alueella, on sidosryhmäverkosto laaja. Säännöllisesti kokoonnumme keskustelemaan ja suunnittelemaan erilaisia yhteistyötoimia Satakunnan ja Varsinais-Suomen Leader-ryhmien, ELY-keskusten, maakuntaliittojen, maakunnallisten kyläyhdistysten ja Team Finland verkostojen kanssa. Lisäksi kuulumme kymmeneen muihin verkostoihin alueellamme.

Kokoonnumme säännöllisesti LEPO-tapaamisiin (Varsinais-Suomen Leader ja Pomo-ryhmät) ja Satakunnan Leader-ryhmien kanssa käymme vuosittain yhteisellä opintomatalla jollakin toisella ELY-alueella, jolle osallistuu työntekijöitä ja hallitusten jäseniä.

Merkittävintä alueidenvälisessä toiminnassa on muilta oppiminen, vertaistuki, yhteiset tilaisuudet ja koulutukset. Yhdessä tekemällä säästyy resursseja. Nuorisoleader -toimijat tekevät paljon yhdessä ja samoin kansainvälisissä hankkeissa on kumppaneita naapuriryhmistä. Hyvä esimerkki alueiden välisestä toiminnasta oli järjestämämme Kumppanuusjuhla, jossa toimijat maakuntarajan molemmilta puolilta verkostoituivat.

Toimimme koordinoivana Leader-ryhmänä, kun haimme suoraan EU:sta CERV hanketta. Hankkeen valmistelu oli melko työlästä ja osallistuvien kymmenen Leader-ryhmän kanssa pidimme useita palavereja. Rahoitusta emme saaneet, vaikka hakemuksesta tuli riittävästi pisteitä, hakemuksia oli tullut kyseiseen hakuun runsaasti.

Vuonna 2024 alkoi Valtakunnallisen Lähiruokapäivän avajaisten suunnittelu, joka tapahtuu Ravakan ehdotuksesta alueellamme. Tähän ympärille on muodostunut laaja toimijaverkosto. Mukana on jo esim. Ukipolis, kunnat, Yrittäjäyhdistys, MTK, 4H-yhdistys, Maa- ja Kotitalousnaiset ja lähiruokayrittäjiä.

2.3.3. Kuvaus Nuorisoleader -toiminnasta.

Nuorisoleaderjaoston toiminta on osa perustoimintaamme. Nuoret ovat innostuneita ja sitoutuneita. Nuorten parissa työskentelevät on myös saatu paremmin osaksi sidosryhmiämme. Nuorisoleaderille on palkattu sihteeri (1 pv/kk) varmistamaan työn jatkuvuus ja nuorten äänen kuuluminen. Sihteeri hoitaa Nuorisoleader -tapaamisten organisointia ja rahoitushakemusten käsittelyä.

Leader Ravakan aktiivinen nuorisoleader tekee päätökset Nuorisoleader -tukihakemuksista. Nuorisoleaderin mahdollisuuksia markkinoidaan ahkerasti alueen nuorille, innostaen nuoria kehittämään omaa osaamistaan tai aluettaan enemmän nuorten näköiseksi. Ravakan nuorisoleader on avoin kaikille alueen nuorille ja sillä on

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

tärkeä rooli eri ikäisten nuorten yhteen tuomisessa sekä heidän kehitysideoidensa kuulemisessa. Nuorisotyöryhmän jäsenet osallistuvat Ravakan paikalliseen, kansalliseen ja kansainväliseen toimintaan yhdessä muiden ravakkalaisten kanssa.

Uusia jäseniä aloitti vuoden 2024 aikana 5 kpl. Yhteistyössä Varsin Hyvän NuorisoLeader -työryhmän kanssa järjestettiin nuorten toiveiden mukaisia tilaisuuksia ja koulutuksia. Nuorisotyöryhmäläiset ovat osallistuneet myös yhdessä Ravakan hallitusjäsenten kanssa mm. strategiakatselmus -tilaisuuteen.

Lisäksi nuorisotyöryhmä toteutti kansainvälisen opintomatkan Euroopan kulttuuripääkaupunki 2024 Tarttoon, Viroom sekä vastaanotti saksalaisia Leader-vieraita Seilin saassa yhdessä Leader Varsin Hyvän ja Leader Satasillan nuoristyöryhmien kanssa. Ravakan nuorisotyöntekijät ovat kutsuneet koolle kuntien ja muiden nuorten parissa toimivien organisaatioiden toimijoita palavereihin ja he ovat osallistuneet esimerkiksi nuorisovaltuustojen kokouksiin jossa infonneet NuorisoLeaderin mahdollisuuksista.

Ravakan hallituksen varsinaisista jäsenistä yksi on alle 29-vuotias ja hän on mukana myös nuorisotyöryhmässä.

2.3.3.1. Nuoriso Leader -hankkeiden määrä (kpl)

15 NuorisoLeader hankkeelle myönnettiin rahoitusta, näistä 3 oli yleishyödyllistä ja 12 yritystukea (kesärittäjiä).

2.3.3.2. Nuoriso Leader -hankkeiden määrä (euroa)

NuorisoLeader hankkeisiin on myönnetty 2024 tukia 4710 euroa. NuorisoLeader rahoitusta haettiin etenkin nuorten kesärittäjäyys -hankkeisiin. Haetuista 15 hankkeesta 3 oli yhteisöjen hankkeita ja 12 yritystukia.

2.3.4. Kuvaus muista eri kohderyhmille (esim. maahanmuuttajat, vanhukset) suunnatuista toimista

Ravakan omaa toimintaa ei ole suunnattu erityisesti muille kohderyhmille kuin nuorille. Uusyrityskeskuksen kautta meille ohjautuu jonkun verran myös maahanmuuttajataustaisia hakijoita, ja heitä neuvomme joko suomen tai englannin kielellä. Rahoittamissamme hankkeissa on kohderyhminä ja hankkeen toteuttajina maahanmuuttajia (mm. hanke nro. 294689 Syötävän Hyvää KasPro).

2.3.5. Kuvaus kansainvälisestä toiminnasta ja kansainvälisistä hankkeista

Kansainvälinen toiminta vuonna 2024 oli aktiivista. vanhan ohjelmakauden hankkeita oli vielä käynnissä ja vihdoin myös muiden maiden toimijat etsivät kumppaneita aktiivisesti, joten uudet kansainväliset hankkeet pääsivät käyntiin. Osallistuimme LINC2024 seminaariin sekä kahteen ELARDin järjestämään kongressiin, joissa laajasti verkostoiduimme. Näiden verkostoitumistilaisuuksien satona löysimme kumppaneita uuden kauden kansainvälisiin hankkeisiin. Loppuvuonna 2024 käynnistyi tai valmisteltiin 4 hanketta. Viikoittain oli hankkeiden suunnittelupalavereja ja allekirjoitustilaisuuksia.

Uudet hankkeet:

Together We Create the Christmas Spirit – Kansainvälinen joulu -hankkeessa on kumppaneita Romaniasta, Unkarista ja Espanjasta. Hanke edistää kestävien joulutapahtumien innovointia maaseutukyliin ja kuntiin Ravakan alueella, sekä yhteistyötä ja yhteiskehittämistä paikallisten, alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden välillä.

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Vitalize volunteers - Innokkaat vapaaehtoiset kumppanit Saksasta, Itävallasta ja Kroatiasta Yhdistykset haluavat uudistua ja houkutella uusia aktiiveja mukaan. Yhdistyksissä aktiivisten määrä on vähentynyt ja muutamille hartioille kasaantuu niin vapaaehtoistyö kuin yhdistysten hallinnointi. Yhdistysten hallinnoinnin vaatimaa työmäärää olisi myös kevennettävä. Yhdistysten tulevaisuuden elinvoima on edellytys asuttaville ja houkutteleville maaseudun asuinalueille.

Voices of Heritage – Sustainable Future for / by tourist guides Kulttuuriperinnön äänet – matkailuoppaat ja tulevaisuus

Kumppanit Irlannista ja Virossa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää matkailuopasyhdistysten toimintaa ja osaamista sekä kokeilla uudenlaisia tapoja tehdä yhteistyötä asukkaiden kanssa.

1. Innovointi - Yhteistyötä, uusia ideoita, työskentelytapoja ja digitaalisia palveluja
2. Kansainvälinen verkostoituminen ja vertaisoppiminen
3. Kestävä tulevaisuus – uusia näkökulmia kulttuuriperintöön ja matkailuun
4. Paikallisten tarinoiden tallentaminen

Roots of Tomorrow – Juurilta Tulevaisuuteen kansainvälinen nuorten hanke

Hanketta on valmisteltu Saksalaisten kanssa. Hankkeen tarkoituksena on lisätä nuorten tietoisuutta maaseutualueiden monipuolisista mahdollisuuksista kestävä kehityksen ja kestävä matkailun, paikallisten yritysten sekä aktiivisten paikallistoimijoiden kautta. Hankkeessa tuodaan yhteen eri ikäisiä toimijoita ja vaihdetaan näkökulmia yli sukupolvien. Hankkeessa tutkitaan alueen paikalliskulttuuria ja perinteitä käytännönläheisesti. Hanke kehittää jo olemassa olevaa nuorten Leader-toimintaa Ravakan alueella, lisää Leader-alueiden välistä yhteistyötä ja kansainvälistä yhteistyötä. Hanke tarjoaa nuorille konkreettisia ja käytännönläheisiä oppimiskokemuksia, lisää verkostoja niin Ravakan toiminta-alueella kuin kansainvälisestäkin sekä mahdollistaa osallistumisen oman alueen kehittämiseen.

Päättävän ohjelmakauden kansainvälisiä hankkeita oli käynnissä 3 kpl. Ravakan omat hankkeet toteuttivat hyvin strategiaa ja kokosivat alueen toimijoita yhteen.

1. Echoes -hankkeessa kehitetään ekomuseotoimintaa usean paikallisen yhteistyökumppanin ja Leader Pohjois-Satakunnan kanssa sekä 3 italialaisen, yhden ruotsalaisen ja yhden saksalaisen Leader-ryhmän kanssa.
2. SEROI+ Älykkäitä ratkaisuja hankkeessa on kumppaneita Italiasta ja kaksi ryhmää Irlannista. Hankkeessa kehitetään vaikuttavuuden arviointiin menetelmiä. Ravakan alueelta Rauma ja Laitila.
3. Opportunities for Young People -hankkeessa yhteistyökumppanina on Leader Varsin Hyvä Varsinais-Suomesta ja LAG Pustertal Italiasta. Hankkeessa järjestetään nuorille erilaisia koulutustilaisuuksia ja tuodaan yhteen suomalaisia ja italialaisia nuoria yhdessä eri taustoista.

Lisäksi Sustainable paths towards the future -hankkeessa tavoitteena on edesauttaa ja luoda uutta kansainvälistä toimintaa ja uusia kansainvälisiä yhteyksiä Leader Ravakan alueelle, rohkaista erityisesti pieniä maaseudun toimijoita kansainvälistymään sekä löytää kansainvälisiä hankekumppaneita ja muita

kansainvälisiä kontakteja paikallisille kansainvälisyydestä kiinnostuneille toimijoille. Hankkeessa on edistetty erityisesti nuorten kansainvälistymistä ja verkostoitumista myös kotimaassa.

3. Leader-ryhmä alueensa kehittäjänä

3.1. Leader-ryhmän oma toiminta ja verkostot

Aktivointi ja neuvonta on jatkunut pitkälti vakiintuneiden hyväksi havaittujen toimintatapojen mukaisesti. Aktivointimme perustuu säännöllisiin rahoitusinfoihin, toiminnan ja rahoituksen esittelyihin omissa ja muiden järjestämissä tilaisuuksissa, kuntatapaamisissa ja erilaisissa kesätapahtumissa markkinoilla ja messuilla. Kutsumme myös säännöllisesti eri toimijoita teemoittain pohtimaan kehittämistarpeita ja tulevaa. Lisäksi tapaamiset verkottavat toimijoita myös maakuntarajojen yli.

Tärkein suurempi tapahtuma oli syyskuussa järjestetty Ravakan kumppanuusjuhla, jossa juhlistettiin päättyvän ohjelmakauden vaikuttavuutta ja mahtavia verkostoja. Juhlat järjestettiin maakuntarajan kupeessa Pyhärannan Santtiolla. Seminaarin puhujat esiintyivät pareittain Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueilta. Aluekehittäjiä, päättäjiä, kylätoimijoita ja hanketoteuttajia maakuntarajan molemmilta puolin kokoontui nostamaan esille yhteistyötä ja Leader toiminnan vaikuttavuutta.

Tilaisuudessa esiteltiin, mitä kaikkea Leader-toiminta on saanut aikaan ja miten vaikuttavaa yhteistyö ja keskinäinen kumppanuus on. Halusimme järjestää tapahtuman, jossa hanketoteuttajat ja sidosryhmät voivat tavata toisiaan.

Kaksiosainen tapahtuma koostui seminaarista sekä hanketorista. Seminaarissa kuultiin lukuisia puheenvuoroja niin vaikuttavista hankkeista kuin monialaisen yhteistyön merkityksestä. Hanketorilla puolestaan esiteltiin menneen ohjelmakauden onnistumisia. Lukuisissa puheenvuoroissa nousi esille Leader-toiminnan monipuolinen vaikuttavuus. Maa- ja metsätalousministeri Essayahn videotervehdys aloitti seminaarin ja liittojen, ELY:jen, kuntien, kyläasiamiesten, Leader-toiminnanjohtajien ja kylätoimijoiden kautta siirryttiin nuoriin ja tulevaisuuteen.

Hanketorilla tukea saaneet yhdistykset ja yritykset esittelivät toimintojaan ja lähiruokaakin maisteltiin. Yhteenvetona todettiin, että tilaisuus nosti hyvin esille Leader-toiminnan vaikuttavuuden koko maassa ja Satakunnassa sekä Varsinais-Suomessa ja osallistujat olivat erittäin tyytyväisiä, kun pääsivät tapaamaan kollegojaan naapurimaakunnasta.

Puhuessamme tilaisuuksissa on uuden ohjelmakauden rahoitusten lisäksi kerrottu päättymässä olevan ohjelmakauden hyvistä käytännöistä, tuloksista ja onnistuneista hankkeista ja toimintatapoja on nostettu esille. Useissa tilaisuuksissa Ravakasta on ollut kaksi edustajaa, joista toinen puhunut uuden ohjelmakauden asioista ja toinen esitellyt päättyneen ohjelmakauden tuloksia ja vaikutuksia sekä hyviä käytäntöjä.

Erilaisia infotilaisuuksia järjestettiin edelleen sekä lähi-, että etätilaisuuksina. Hybriditilaisuudet ovat mahdollistaneet osallistumiset laajemmin.

Osallistumiset Rauman, Mynämäen ja Laitilan kylien neuvottelukuntien tapaamisiin, Uudenkaupungin ja Vehmaan yhdistysiltoihin sekä muihin alueella järjestettyihin infotilaisuuksiin nämä ovat olleet hyviä foorumeja kertoa päättymässä olevan ohjelmakauden hyvistä käytännöistä ja aktivoida uuden ideointiin. Erityisesti on nostettu esille Älykäskylä tukimuoto.

Useissa alueemme kunnissa on järjestetty elinvoimatilaisuuksia, joissa on kerrottuerityisesti uusista yrityksille suunnatuista pientuista ja mahdollisuuksista yritysryhmähankkeisiin ja erilaisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin.

Lisäksi osallistuimme perinteiseen tapaan Laitilan Energiapäiville, MiniFarmimessuille, Pyhärantapäiville, Männäistentorin Yrittäjäteemaiseen ja Energiateemaiseen toripäivään ja Laurin Markkinoille Mynämäellä, Muiden järjestämistä tilaisuuksista tärkeitä olivat Ukipolixen useat tilaisuudet, Elintarvikealan klusteri-info, yrittäjäyhdistysten ja MTK yhdistysten tilaisuudet.

Monet omat toimenpiteet tehtiin yhdessä toimintarahan ja omien sekä muiden hankkeiden kanssa.

Viestintään käytettiin vuoden aikana melko vähän resursseja, vaikka perinteiset kanavat olivatkin käytössä ja päivityksiä tehtiin säännöllisesti. Uutiskirjeet tavoittivat parhaiten lukijoita.

Hankehakijoille järjestettiin hankkeen aloituspalavereja ennen kuin hakijat aloittivat hankkeitaan, lisäksi yhteistyössä omien hankkeiden kanssa järjestettiin useita alueen toimijoiden toiveien mukaisia koulutuksia kestävän kehityksen teemalla sekä yhdistystoiminnan ja viestinnän teemoilla.

- Kuvaus Leader-ryhmän laatutyöstä ja oman toiminnan kehittämisestä

Laatutyö on ollut tauolla. Laatukäsikirjaa on kuitenkin käytetty perehdyttämisessä. Suunnitelmissa on laatukäsikirjan päivittäminen mahdollisesti opinnäytetyönä. Vaikka Vertaisauditointi on todettu hyödylliseksi, on sekin ollut tauolla kiireiden ja auditointikumppanimme Pohjoisimman Lapin Leaderin henkilöstövaihdoksien vuoksi.

Omaa toimintaa arvioidaan ja kehitetään kuitenkin viikoittaisissa Henkilöstöpalavereissa, säännöllisesti pidettävissä palavereissa Satakunnan ja Varsinais-Suomen toiminnanjohtajien, hankeneuvojien ja viestinnän toimijoiden kanssa sekä ELY-Leader palavereissa.

Kaikki kohtaamiset alueen toimijoiden kanssa ovat kehittämisen kannalta tärkeitä, kuuntelemme tarkalla korvalla toiveita, hiljaisia signaaleja ja kritiikkiä ja suuntaamme toimintaamme niiden mukaan.

Koska toimimme kahdella ELY alueella, on sidosryhmäverkosto laaja. Säännöllisesti kokoonnumme keskustelemaan ja suunnittelemaan erilaisia yhteistyötoimia Satakunnan ja Varsinais-Suomen Leader-ryhmien, ELY-keskusten, maakuntaliittojen, maakunnallisten kyläyhdistysten ja Team Finland verkostojen kanssa. Lisäksi kuulumme kymmeneen muihin verkostoihin alueellamme. Verkostot ovat entistä aktiivisempia ja kutsuja tilaisuuksiin tulee entistä enemmän. Kaikkiin ei pystytä osallistumaan.

Lähiuokapäivien avajaiset järjestetään alueellamme syyskuussa ja niiden suunnittelu alkoi jo vuonna 2024. Tapahtuman järjestämiseksi on koottu laaja verkosto, jossa olemme mukana.

Koska rahoitusmahdollisuudet ovat laajentuneet, olemme saaneet paljon uusia hakijatahoja ja sitä kautta uudet yhdistykset ja yritykset ovat liittyneet verkostoihimme.

Vuosi 2024 oli todella kiireinen odotettua suuremman hakemusmäärän takia, joten emme tarkoituksellakaan tehneet suurempia avauksia uusiin verkostoihin. Vakka-Suomi sai Äkillisen rakennemuutoksen myötä hankerahoitusta Varsinais-Suomen liitolta ja alueella alkoi monia uusia hankkeita

Ravakka

**Euroopan unionin
osarahoittama**

joiden avulla pyritään vastaamaan alueen työllisyystilanteeseen mm. kannustamalla yrittäjyyteen, ja sitä kautta asiakkaita on ohjautunut myös kyselemään rahoitusta meillä.

- Leader-ryhmän merkitys ja lisäarvo alueensa kehittäjänä perustuen ryhmän omaan arvioon

Leader-toiminta on merkittävä alueemme kehittymisen ja uudistumisen kannalta. Rahoitus motivoi ja kannustaa talkootöihin. Maaseudun kylät olisivat paljolti muuttuneet asuinlähiöiksi ilman Leader rahoitusta, joten rahoituksen merkitys on ollut suurta.

- Itsearviointia: mitkä ovat edellisen vuoden onnistumiset ja missä on parannettavaa?

Onnistuttu on vuonna 2024 hyvin strategian toteuttamisessa, hankehakijoiden neuvonnassa ja kansainvälisten hankkeiden käynnistämisessä. Yleisesti tunnelma on innostava ja kehittämisoite hyvä. Uusia hankehakijoita on lähtenyt kehittämään toimintaansa ja hankkeet ja kehittämiskohteet ovat olleet monipuolisia.

Yritystukia on haettu paljon ja olemme onnistuneet niiden rahoittamisessa, vaikka haasteita on ollut paljon.

Kumppanuusjuhla onnistui yli odotusten ja sai paljon positiivista palautetta. Neuvontamme saa jatkuvasti kiitosta ja omien hankkeiden työntekijät ovat taitavia ja innostavia.

3.2. Yhdistys ja sen resurssit

- Jäsenistö ja jäsenistöön kohdistuva toiminta

Ravakan jäsenmäärä 31.12.2024 oli 259, joista henkilöjäseniä 120, yhteisöjä 80, yrityksiä ja talouselämän järjestöjä 48, sekä kunnat ja muut julkiset 11. Jäsenille lähetetään uutiskirje noin kerran kuukaudessa, ja kerran vuodessa vuosikokouskutsun yhteydessä laajempi katsaus toimintaan. Erityisesti jäsenille järjestettyä toimintaa ei ole ollut, omissa hankkeissa järjestetyt tapahtumat, tilaisuudet ja opintomatkat ovat avoimia niin jäsenille kuin kaikille muillekin alueen toimijoille.

- Hallituksen kokoonpano ja toiminta, mm. osallistumisprosentti kokouksiin

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut vuosikokoukseen 18.4.2024 asti Kari Mäkelä Mynämäeltä ja varapuheenjohtajana Hanna-Leena Salminen Raumalta. Vuosikokouksessa he vaihtoivat rooleja ja puheenjohtajaksi valittiin Hanna-Leena Salminen ja varapuheenjohtajaksi Kari Mäkelä. Hallitus on valittu kolmikantaperiaatteen mukaan huomioiden alueellinen tasapuolisuus. Vuoden 2024 vuosikokouksessa hallituksen varsinaisten jäsenten määrä pudotettiin kymmeneen, ja yksi uusi jäsen aloitti varsinaisena jäsenenä. Varajäseninä aloitti kaksi uutta henkilöä. Yksi hallituksen jäsen on alle 25-vuotias.

Hallitus on osallistunut aktiivisesti kokouksiin, joissa puoltojen lisäksi aina keskustellaan strategian toteutumisesta ja aluekehittämisasioita. Hallitus on lähes aina täysilukuinen, varsinaisten jäsenten ollessa estyneitä on varajäsenet osallistuneet kokouksiin. Hallituksen jäsenet toimivat aktiivisesti alueillaan tiedottaen ja neuvoen. Hallituksen jäsenet ovat myös osallistuneet Ruokaviraston koulutuksiin ja oman tuotannon hankkeiden toteutukseen.

Hallitusten kokousten osallistujaprocentti on vaihdellut 90 % ja 100 % välillä. Vuosikokouksessa 2024 valittiin uutena 2 varsinaista jäsentä ja 2 varajäsentä. Hallituksessa on yksi alle 25 vuotias ja kolme 25 - 40 vuotiaita. Hallitus on valittu tasapuolisesti alueellisesti. Miehiä on perinteisesti vaikea saada hallitukseen. Tällä hetkellä meillä on 3/10 miestä.

Ravakan hallitus 18.4.2024 alkaen

Julkinen	Veli-Matti Virtanen	Uusikaupunki
	Hanna-Leena Salminen	Rauma
	Minna Kurki	Pyhäranta
Yhteisöt	Vilhelmiina Verainen	Vehmaa
	Annika Hakala	Rauma
	Antti Simula	Rauma
	Kari Mäkelä	Mynämäki
Maaseudun asukkaat	Laura Vuola	Laitila
	Tanja Harilainen	Uusikaupunki
	Iiris Soininen	Uusikaupunki

Varajäsenet

Julkinen	Mirja Kotiranta	Rauma
	Juha-Matti Päivölä	Laitila
	Mika Munkki	Vehmaa
Yhteisöt	Jenni Teräväinen	Pyhäranta
	Katja Rippstein	Mynämäki
	Hanna Limnell	Uusikaupunki
	Juha Into	Rauma
Maaseudun asukkaat	Sonja Stenman	Uusikaupunki
	Katja Törrönen	Rauma
	Jonna Sivonen	Rauma

- Henkilöstö
 - Toiminnanjohtaja Ulla Kallio (hanketuet, alueidenväliset- ja kansainväliset hankkeet)
 - Heidi Jaakkola, taloushallinto, hankeneuvonta, yritystuet
 - Mika Halttu Kala-Leader aktivaattori ja verkosto
 - Petri Rannikko, Kala-Leader aktivaattori ja hankkeet
 - Tiina Saaresranta 10–50 % työajalla kestävän kehityksen asiantuntija, Futures-hanke
 - Sara Mäkinen, hankekoordinaattori Futures ja Opportunities -hankkeet ja nuorisotoiminta, viestintä toimintarahalla, osa-aikainen
 - Elina Ravantti, yhteisökoordinaattori Yhteisökompassi-hanke, osa-aikainen 30.6.2024 asti, toimintarahalla viestintää
 - Tiina Hero, hankekoordinaattori Echoes ekomuseo ja SEROI+ kv-hankkeet ja toimintaraha, osa-aikainen
- Taloustilanne

Talous on vakaalla pohjalla ja likviditeetti hyvä. Toimintaamme saamme Ruokavirastolta toimintarahan osittain ennakkona. Samoin kuntarahat saadaan ennakkona vuosittain. Meillä on aiemmilta vuosilta säästöissä omaa rahaa, koska teimme aikanaan yhdistyksenä julkaisua, josta tuli myös tuottoa. Viime vuonna myös korkotuotot olivat merkittävät.

3.3. Toimintaympäristö ja tulevaisuus

Toimintaympäristössä on jatkuvaa muutosta, suurien työnantajien irtisanomiset ja lomautukset, hyvinvointialueiden muutokset, työllisyyspalvelujen muutokset, Ukrainan sota ja muutkin kriisit ovat viime aikoina vaikuttaneet myös alueemme moniin tarpeisiin. Välillä on työvoimapula ja välillä työttömiä paljon. Pystymme melko ketterästi vastaamaan tarpeisiin muuttuvissa olosuhteissa myöntämällä rahoitusta kehittämishankkeisiin.

- Toiminnan keskeiset tavoitteet ja painopisteet seuraavalle vuodelle?

Vuosi 2025 painottuu edelleen strategiasta ja rahoitusmahdollisuuksista tiedottamiseen, aktivointiin ja innostamiseen. Suunnitelmissa on kuntakohtaisia tilaisuuksia sekä yhteisöille että yrittäjille. Myös infowebinaareja sekä yleishyödyllisten että yritystukien hakijoille järjestetään säännöllisesti.

Vuonna 2025 panostetaan myös Älykäs kylä / kestäväkehitys - ajattelutavan jalkauttamiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun kylillä. Kansainväliset hankkeet ovat alkaneet, mutta kumppanien kanssa toimiminen pääsee vauhtiin vasta vuonna 2025.

Vuoden teema on Virkistävää vapaa-aikaa ja painopistettä tuodaan esille tilaisuuksissa ja tiedottamisessa. Olemme hakemassa viiden Leader-ryhmän alueet kattavaa Varautumiseen liittyvää Älykäs kylä hanketta suoraan ELY-keskuksesta. Hankevalmistelussa on noussut vahvasti esille erilaisia tarpeita erityisesti kuntien ja kylien välisestä huonosta viestinnästä ja organisoitumattomasta toiminnasta. Kuntakohtaisten Strategioiden teko hyödyttäisi maaseudun toimijoita ja asukkaita.